

1. Sopikaa yhdessä, mitä ja miten tarkkailette. Ryhmän toiminnan havainnoimisen lisäksi jokainen tekee huomioita itsestään ryhmän jäsenenä.

Tarkkailunäkökulmia

1. VAKUUTTAUVUUS

Seuraa, miten vakuuttavasti keskustelijat sanovat asiansa.

- Mikä keskustelijoissa luo vakuuttavuutta?
- Miten asiantuntemus vaikuttaa vakuuttavuuteen? Entä äänenkäyttö?
- Millainen on vakuuttavan keskustelijan asento? Entä katse?
- Miten vakuuttavalta itse vaikutat?

2. ROOLIT

Seuraa, millaisia rooleja keskustelijoille syntyy keskustelun kuluessa.

- Kuka on hallitseva tai johtava keskustelija? Mistä sen havaitsee?
- Kuka on taistelunhaluinen, kuka rento, vaikuttava, vetäytyvä, avoin tai ystävällinen?
- Muuttuvatko roolit keskustelun aikana?
- Millaiset keskustelijat tulevat hyvin toimeen keskenään?
- Mikä rooli itsellesi muodostuu?

3. KUUNTELEMINEN

Seuraa, miten hyvin keskustelijat kuuntelevat toisiaan.

- Miten hyvin osataan liittää oma puheenvuoro edellisiin puheenvuoroihin?
- Mitä asennot, eleet ja ilmeet kertovat kuuntelemisesta?
- Miten hyvin vältetään päällekkäispuhunta?
- Osataanko esittää tarkentavia, täsmentäviä tai perusteluja vaativia kysymyksiä?
- Osataanko kommentoida, eritellä ja arvioida edellisiä puheenvuoroja?
- Millainen kuuntelija itse olet?

4. PUHEENVUOROJEN SISÄLTÖ

Seuraa, miten hyvin keskustelijat valitsevat sanottavansa.

- Onko puheenvuorojen sisällöt valittu tavoitteen nähden oikein?
- Pysytäänkö aiheessa vai ajaudutaanko harhapoluille?
- Osataanko ottaa tilanne huomioon? Entä aika-tila?

- Osataanko tuoda uusia aineksia keskusteluun?
- Osataanko perustella omia näkökantoja?
- Osataanko puheenvuorot rajata ja mitoittaa oikein?
- Miten hyvin itse osaat valita sanottavasti?

5. ETEENPÄIN VIEVYYS

Seuraa, miten keskustelijat osaavat viedä keskustelun aihetta eteenpäin.

- Osataanko johdatella keskustelua eteenpäin? Miten?
- Jarrutellaanko? Junnataanko paikoillaan? Miten?
- Pohditaanko aihetta laajasti monesta näkökulmasta vai kapeasti?
- Takerrutaanko pikkuseikkoihin?
- Millaiset puheenvuorot avaavat uusia aiheita?
- Millainen on hyvä, eteenpäin vievä puheenvuoro?
- Miten itse onnistut viemään keskustelua eteenpäin?

6. PERUSTELUT

Seuraa, miten hyvin keskustelijat osaavat perustella kantojaan.

- Millaisia väitteitä keskustelijat käyttävät? Miten he niitä perustelevat?
- Vedotaanko tunteeseen vai järkeen?
- Miten hyvin perustelut tehoavat muihin?
- Mitä saavat aikaan perustelemattomat tai huonosti perustellut väitteet?
- Käytetäänkö omia kokemuksia perusteluina? Miten tehokkailta ne tuntuvat?
- Miten itse perustelet?

7. OHEISVIESTINTÄ

Seuraa, miten tehokkaasti keskustelijat käyttävät oheisviestintää apunaan.

- Miten eleiden käyttö vaikuttaa sanoman perillemenoon?
- Mitä asennot viestittävät yhteistyöhalukkuudesta tai kuuntelemisesta?
- Mitä asennot, eleet ja ilmeet kertovat puhujan suhtautumisesta asiaan tai muihin keskustelijoihin? Mainitse esimerkkejä.
- Miten itse käytät oheisviestintää apunasi?

8. ÄÄNENKÄYTTÖ

Seuraa, miten ilmeikkäästi keskustelijat käyttävät ääntään.

- Miten kuuluvasti puhutaan?
- Millaisissa tilanteissa ääni kovenee tai nousee, milloin laskee tai hiljenee?
- Kuiskitaanko tai huudetaanko? Miksi? Milloin?
- Mitä äänensävyt kertovat puhujan asenteesta aiheeseen tai muihin keskustelijoihin? Kokoa esimerkkejä.
- Miten itse käytät ääntäsi?

9. YHTEISTYÖ

Seuraa, miten hyvin ryhmä työskentelee yhteen.

- Onko ryhmä tasavertainen?
- Kannustetaanko ja rohkaistaanko toisia? Miten?
- Mitä eleet, ilmeet ja asennot kertovat yhteistyöstä?
- Millainen ilmapiiri ryhmässä on? Miten se kehittyy keskustelun kuluessa?
- Mikä kaikki vaikuttaa ilmapiirin syntyyn?
- Ovatko kaikki sitoutuneita työskentelyyn? Mistä sen huomaa?
- Arvostetaanko jokaisen ajatuksia? Vallitseeko ryhmässä luottamus?
- Pidetäänkö kaikista ryhmän jäsenistä huolta?
- Millainen ryhmässä toimija itse olet?

2. Keskustelkaa huomioistanne yhdessä.

